

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **I. V.**, zast. Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou, se sídlem U Soudu 388/1, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, adresa pro doručování: Odbor azylové a migrační politiky, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 6. 2014, č. j. 32 Az 23/2013 – 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni žalobce Mgr. Anetě Bendové, advokátce, se sídlem U Soudu 388/1, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 11. 2013, č. j. OAM-243/LE-LE18-LE05-2012, nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

[2] V odůvodnění rozhodnutí žalovaný vyšel z toho, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 27. 11. 2012 a navazujícím řízení uvedl, že má vysokoškolské vzdělání, v zemi původu působil jako operátor výrobní linky. Je svobodný a bezdětný, přičemž do České republiky přicestovali a o mezinárodní ochranu požádali společně s přítelkyní O. I. Jako důvod žádosti uvedl obavy o život v důsledku toho, že během Mistrovství Evropy ve fotbale, které se na Ukrajině konalo v roce 2012, si přivydělával sbíráním podpisů na podporu Julie Tymošenkové a jejího převozu k léčení do Německa, přičemž rovněž podepisující se lidé tak činili za úplatu; následně byl předvolán na policii, a

to opakovaně i po opuštění Ukrajiny, a jeho rodičům bylo mimoto vyhrožováno. Již v roce 2010 si žalobce přivydělával rozdáváním tiskovin na mítinku hnutí Julie Tymošenkové; v minulosti byl mimoto zbit policií v souvislosti s vyšetřováním rvačky, které byl svědkem. Dlouhodobě se léčí pro chronickou gastroduodenitidu (zánět sliznice dvanácterníku) a zvýšenou hladinu bilirubinu (žlučového barviva vznikajícího při rozpadu červených krvinek).

[3] Žalovaný vyšel z výpovědi žalobce v průběhu řízení a informací o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině a konstatoval, že žalobce nenaplnil podmínky pro udělení žádne z forem azylu či doplňkové ochrany, když za důvod pronásledování nelze považovat sbírání podpisů prováděné toliko za účelem přivýdělku a bez jiné formy politického angažmá; ohledně případných navazujících výhružek žalobci nic nebránilo obrátit se pro ochranu na ukrajinské státní orgány. Žalovaný poukázal na rozpory ve výpovědích stěžovatele, které se lišily co do výše úhrady za získání podpisů, jakož i skutečnosti, že žalobce sbírání podpisů časově určil na květen 2012, přičemž však fotbalové mistrovství, na kterém měl podpisy sbírat, bylo zahájeno teprve dne 8. 6. 2012; žalobce si již koncem května 2012 vyřizoval vízum do České republiky.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ze dne 12. 12. 2013, ve znění doplnění žaloby ze dne 27. 1. 2014 podaného ustanovenou zástupkyní, ve které navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ve vztahu k obavám žalobce z represe státních orgánů pro sběr podpisů na podporu opoziční politicky, a to zvláště za situace, kdy vůči žalobci bylo v minulosti ze strany policie použito násilí. Nedostatečně posoudil možnost využití vnitřní ochrany žalobcem, jakož i okolnost možné ochrany ze strany ukrajinských státních orgánů, a neopatřil si dostatečné množství zpráv o aktuálním vývoji v zemi původu žalobce. Odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k podmínkám pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany žalobce považuje za zcela obecné, a z toho důvodu nepřezkoumatelné.

[5] Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 19. 12. 2014, č. j. 32 Az 23/2013 – 16, ustanovil žalobci pro řízení o soudním přezkumu rozhodnutí žalovaného zástupkyní Mgr. Anetu Bendovou, advokátku.

[6] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 23. 6. 2014, č. j. 32 Az 23/2013 – 54, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení; navazujícím usnesením rozhodl o odměně ustanovené zástupkyně žalobce. V odůvodnění konstatoval, že žalovaný se podrobně zabýval azylovým příběhem žalobce a žalobou napadené rozhodnutí odpovídá požadavkům zákona, a to i ve vztahu k humanitárnímu azylu a doplňkové ochraně; co do použitých podkladů žalovaný vycházel z vícero nezávislých informačních zdrojů, přičemž žalobce nečinil žádné návrhy na doplnění dokazování. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce neuvedl žádné důvody relevantní z pohledu udělení azylu ani doplňkové ochrany. Ve vlasti se politicky neangažoval a v případě shromažďování podpisů na podporu opoziční politicky Julie Tymošenkové se jednalo o ojedinělou aktivitu, kterou nevykonával z důvodu svého politického přesvědčení, nýbrž za účelem výdělku. Ztotožnil se rovněž se závěrem žalovaného o vnitřní rozpornosti výpovědí, přičemž jako nevěrohodné shledal navíc

pokračování

tvrzení žalobce, že potíže s játry má od incidentu, při kterém měl být zbit policisty, přičemž však z lékařských zpráv založených ve spisu se podává, že pro chronickou gastroduodenitidu a zvýšenou hladinu bilirubinu se léčí mnohem déle, přinejmenším již od roku 2003, přičemž potížemi trpěl již 3 roky předtím (tj. v roce 2000). Na posouzení věci nemohla nic změnit ani aktuální nestabilní politická situace na Ukrajině.

[7] Proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 16. 7. 2014, ve znění doplnění kasační stížnosti ze dne 25. 8. 2014, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek, jakož i žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Brojil proti závěru žalovaného i krajského soudu o nevěrohodnosti a rozporuplnosti svých tvrzení a v návaznosti na svá podání v předcházejícím řízení zdůraznil, že ze země původu vycestoval pro obavy z újmy v důsledku podpory opoziční političky Julie Tymošenkové, a to zejména za situace, kdy proti němu v minulosti již bylo policií použito násilí. Přitom poukázal na silnou represi státních orgánů vůči opozičním politickým projevům. Setrval na názoru, že žalovaný v jeho případě dostatečně neposoudil možnost využití vnitřní ochrany, jakož ani okolnost možné ochrany ze strany ukrajinských státních orgánů a neprovedl dostatečné dokazování. Namítal, že krajský soud ani žalovaný odpovídajícím způsobem nezohlednili, že na Ukrajině již po několik měsíců probíhá ozbrojený konflikt, pro který má stěžovatel odůvodněný strach z pronásledování ze strany státních orgánů ve formě použití násilí; v řízení nebylo vycházeno z dostatečného rozsahu aktuálních zpráv o situaci ve stěžovatelově zemi původu.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 4. 9. 2014 navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl pro nedůvodnost. Vyjádřil přesvědčení, že nepochybil, pokud stěžovateli neudělil mezinárodní ochranu, přičemž hlavním cílem podání žádosti je podle názoru žalovaného stěžovatelova snaha o legalizaci pobytu v České republice.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[10] Předně se zabýval otázkou, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., podle něhož *„jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.“* Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od její přípustnosti, která je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) či absence dalších zákonných důvodů nepřijatelnosti (§ 104 s. ř. s.), jakož i od důvodnosti jako otázky věcného posouzení tvrzených kasačních důvodů (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, je zkoumán atribut její přijatelnosti, přičemž teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, posoudí Nejvyšší správní soud její důvodnost.

[11] Nejvyšší správní soud podotýká, že soudní ochrana byla stěžovateli poskytnuta již projednáním jeho věci před krajským soudem, a další přezkum v rámci správního soudnictví je tak podmíněn přesahem jeho vlastních zájmů, jak byl tento pojem definován v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikováno pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: <www.nssoud.cz>). Jinými slovy, není-li dán přesah vlastních zájmů stěžovatele, zákon neumožňuje, aby Nejvyšší správní soud jednal a rozhodoval ve věci samé.

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[13] V případě stěžovatele se jedná o žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 27. 11. 2012, přičemž jako její důvod stěžovatel uvedl obavy o život v důsledku toho, že během Mistrovství Evropy ve fotbale, které se na Ukrajině konalo v roce 2012, si přivydělával sbíráním podpisů na podporu Julie Tymošenkové a jejího převozu k léčení do Německa; následně byl předvolán na policii, a to opakovaně i po opuštění Ukrajiny, a jeho rodičům bylo mimoto vyhrožováno. Ze správního spisu se podává, že společně se stěžovatelem podala žádost o udělení mezinárodní ochrany rovněž jeho přítelkyně O. I., nar. X, E. č. X, přičemž řízení bylo zastaveno pro zpětvzetí žádosti rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 1. 2013, č. j. OAM-244/LE-LE18-K01-2012.

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti ani v předchozím řízení neuvedl žádné relevantní důvody, pro které by mu měl být udělen azyl či doplňková ochrana. Ztotožnil se přitom se závěrem krajského soudu, že za takové důvody nelze považovat jednorázové shromažďování podpisů na podporu opoziční političky Julie Tymošenkové, které stěžovatel navíc podle vlastního prohlášení nevykonával z důvodu politického přesvědčení, nýbrž pro výdělek, který následně použil k úhradě nákladů spojených s obstaráním víza a letenek do České republiky; během pohovoru provedeného dne 27. 11. 2012 stěžovatel mimoto uvedl, že ani podepisující se lidé tak nečinili z politického přesvědčení, nýbrž výhradně za úplatu.

[15] Nejvyšší správní soud nepřehlédl rozpor ve výpovědích stěžovatele, na který poukázali žalovaný i krajský soud, totiž že ke sbírání podpisů mělo podle tvrzení stěžovatele dojít v květnu 2012, a to během Mistrovství Evropy konaného na Ukrajině, přičemž však toto mistrovství bylo zahájeno teprve dne 8. 6. 2012; stěžovatel si navíc podle zjištění žalovaného, proti kterému se stěžovatel žádným způsobem neohradil, již koncem května 2012 vyřizoval vízum a k opatření víza a letenek do Česka podle vlastního vyjádření využil prostředky vydělané sběrem podpisů. Pro úplnost lze uvést, že stěžovatel se v kasační stížnosti sice ohradil proti závěru žalovaného i krajského soudu o nevěrohodnosti svých tvrzení, nerozporoval však konkrétní části odůvodnění jejich rozhodnutí. V rámci svých tvrzení rovněž nereagoval na zásadní změnu politické situace na Ukrajině, konkrétně zda, popř. z jakých důvodů jeho obavy z pronásledování přetrvávají i přesto, že dřívější opoziční síly se staly součástí ukrajinské politické reprezentace.

[16] V této souvislosti je třeba citovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 – 63, podle nichž „je to právě stěžovatel, kdo v azylovém

pokračování

řízení určuje a svými tvrzeními vymezuje směr dalšího postupu správního orgánu rozhodujícího o jeho žádosti o udělení azylu tím, že pravdivě vylicí všechny důvody, které ho vedly k opuštění země původu, a jen na stěžovateli je, jaké důvody v žádosti a následném pohovoru uvede. Jen důvody stěžovatelem uvedenými je pak správní orgán povinen se zabývat, neboť by bylo zcela proti smyslu a účelu azylového řízení, aby správní orgán, potažmo soud, posuzoval důvody jiné, stěžovatelem nesdělené, zvláště když správní orgán dal stěžovateli dostatečnou možnost uvést všechny důležité skutečnosti na podporu stěžovatelem podané žádosti o udělení azylu.“ Mimoto lze poukázat např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikován pod č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 – 42.

[17] K meritornímu přezkumu kasační stížnosti nemohlo být přistoupeno ani na základě obecné námitky, že krajský soud ani žalovaný odpovídajícím způsobem nezohlednili, že na Ukrajině již po několik měsíců probíhá ozbrojený konflikt, pro který má stěžovatel odůvodněný strach z pronásledování ze strany státních orgánů. Stěžovatel nekonkretizoval, z jakých důvodů považuje příslušnou část odůvodnění napadeného rozsudku, věnovanou této žalobní, námitce za nedostatečnou, resp. jakým azylově relevantním způsobem by měl být konfliktem odehrávajícím se na (omezené) části území Ukrajiny stěžovatel dotčen, a to zvláště pokud stěžovatel pochází z města Č. (Ch.), trvale bytem na adrese M. 17, přičemž toto město se nachází cca 230 km východně od Kyjeva a ve značné vzdálenosti od ohniska aktuálního konfliktu ve východní části Ukrajiny. Okolnosti uváděné stěžovatelem zejména nelze pojmát jako vážnou újmu, která zakládá důvod pro udělení doplňkové ochrany a kterou značí ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu „*vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*“ (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2014, č. j. 2 Azs 19/2013 – 32, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Azs 27/2013 – 21, věnovaná aktuálnímu vývoji bezpečnostní situace na Ukrajině).

[18] V této souvislosti lze podotknout, že stěžovatel v obecné rovině namítal, že žalovaný se dostatečně nezabýval možností využití vnitřní ochrany stěžovatelem, žádným způsobem však nekonkretizoval, v čem spatřuje pochybení žalovaného v tomto směru a jak se toto pochybení mělo projevit ve vztahu k zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí; žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z toho, že v případě stěžovatele není třeba zvažovat možnost vnitřní ochrany (tj. přesídlením do jiné části země), neboť stěžovateli nic nebrání vrátit se do té oblasti Ukrajiny, z níž pochází. Stejně je třeba hodnotit námitky stěžovatele ohledně vypořádání (absentující) ochrany ze strany ukrajinských státních orgánů a rozsahu dokazování ve správním řízení, když i tato tvrzení stěžovatel ponechal ve zcela obecné rovině a žádným způsobem je nekonkretizoval.

[19] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a podle § 104a s. ř. s. ji výrokem I. odmítl pro nepřijatelnost.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. výrokem II. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[21] Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele pro řízení byla ustanovena usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 18. 2. 2014, č. j. 45 Az 6/2014 – 13, platí její hotové výdaje a odměnu za zastupování v souladu s § 35 odst. 8 první věty s. ř. s. za středníkem ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Z tohoto důvodu jí Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby – doplnění kasační stížnosti ze dne 25. 8. 2014 – ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 položkou 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů], a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupkyni výrokem III. celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 3.400 Kč. Jelikož zástupkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se její nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 3.400 Kč, tj. 714 Kč. Zástupkyni stěžovatele bude tedy vyplacena celková částka ve výši 4.114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu